

Pojašnjenje o primjeni propisa

AUTONOMNE TRGOVINSKE MJERE ZA ZEMLJE ZAPADNOG BALKANA

Sadržaj:

1 Područje primjene	2
2 Zakonska osnova	2
2.1 Carinsko zakonodavstvo.....	2
2.2 Propisi iz područja trgovinske politike	2
2.3 Drugi relevantni izvori	3
2.3.1 Upute i pojašnjenja.....	3
2.3.2 TARIC.....	3
3 Relevantne odredbe iz propisa	3
3.1 Autonomne trgovinske mjere	3
3.2 Bilateralne preferencijalne mjere	4
3.3 Proizvodi obuhvaćeni ATM-om	4
3.4 Zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu.....	5
3.5 Primjena preferencijala i TARIC.....	5
3.5.1 Integracija tarifnog preferencijala u TARIC-u.....	6
3.5.2 Specifičnosti vezane uz sustavu ulaznih cijena	6
4 Podnošenje, prihvaćanje i završavanje deklaracije	7
4.1 Obveze deklaranta u carinskom postupku	7
4.2 Postupanje carinskog službenika.....	7

1 PODRUČJE PRIMJENE

Ovo Pojašnjenje sadrži odredbe vezane uz primjenu autonomnih trgovinskih mjera (ATM) pri uvozu određenih proizvoda podrijetlom iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije i Srbije.

2 ZAKONSKA OSNOVA

2.1 Carinsko zakonodavstvo

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269/2013)¹,
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015)²,
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015)³,

2.2 Propisi iz područja trgovinske politike

- Uredba Vijeća (EZ) 1215/2009 od 30. studenog 2009. o uvođenju izvanrednih trgovinskih mjera za zemlje i područja koji sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije ili su s njim povezani (Službeni list L 328/09)⁴, s izmjenama i dopunama;
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Albanije, s druge strane (SL L 107/2009);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane (SL L 164/2015);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane (SL L 108/2010);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Kosova, s druge strane (SL L 71/2016);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske republike Makedonije, s druge strane (SL L 84/2004);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Srbije, s druge strane (SL L 278/2013).

¹ U daljnjem tekstu: CZU

² U daljnjem tekstu: DUCZU

³ U daljnjem tekstu: PUCZU

⁴ U daljnjem tekstu: Uredba 1215/09

2.3 Drugi relevantni izvori

2.3.1 Upute i pojašnjenja

Ako nije drugačije navedeno u ovom Pojašnjenju, Uputa br. 48/16 „Primjena preferencijala u uvozu“ primjenjuje se i u slučaju ATM-a.

2.3.2 TARIC

Informacije o autonomnim trgovinskim mjerama (ATM), kao i o preferencijalnim mjerama u okviru pojedinih sporazumima o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) mogu se naći u TARIC-u koji je dostupan putem web stranice Carinske uprave na adresi:

<https://taric.carina.hr/index.do>

ili web stranice Europske komisije na adresi:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

3 RELEVANTNE ODREDBE IZ PROPISA

3.1 Autonomne trgovinske mjere

Zakonska osnova za primjenu ATM-a za zemlje koje sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanju Europske unije (zemlje Zapadnog Balkana) sadržana je u Uredbi 1215/09. Prema članku 1. Uredbe, za uvoz proizvoda podrijetlom iz carinskog područja Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije i Srbije u Uniju primjenjuju se autonomne trgovinske mjere (izuzeće od carine) tamo gdje su povoljnije od onih predviđenih bilateralnim sporazumima između Unije i tih zemalja.

Izuzetom u okviru ATM-a nisu obuhvaćeni proizvodi iz tarifnih brojeva 0102, 0201, 0202, 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 1604, 1701, 1702 i 2204 kombinirane nomenklature. Međutim, za neke od tih proizvoda izuzeće je primjenjivo u okviru autonomnih carinskih kvota, i to:

- kvote 09.1571, 09.1573, 09.1575 i 09.1577 za određenu ribu podrijetlom s Kosova,
- kvota 09.1530 za vino do 15 % vol. alkohola, podrijetlom iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije i Srbije⁵,
- kvota 09.1560 za vino do 15 % vol. alkohola podrijetlom s Kosova.

Da bi utvrdili na koju je robu primjenjiv ATM, potrebno je provjeriti kako su pojedinim SSP-ima utvrđene preferencijalne mjere.

⁵ Primjena ove zajedničke ATM carinske kvote za Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Kosovo, Makedoniju i Srbiju uvjetovana je prethodnim iscrpljenjem odgovarajućih carinskih kvota prema relevantnom SSP-u

3.2 Bilateralne preferencijalne mjere

Prema odredbama SSP-a, i to članka 26. SSP-a sa Crnom Gorom i Srbijom, članka 27. SSP-a s Albanijom, Bosnom i Hercegovinom te Makedonijom i članka 28. SSP-a s Kosovom, danom njihovog stupanja na snagu EU je ukinula carine i pristojbe s jednakim učinkom na uvoz poljoprivrednih proizvoda podrijetlom iz predmetnih zemalja, osim proizvoda iz tamo navedenih tarifnih brojeva (0102, 0201, 0202, 1701, 1702 i 2204 u slučaju Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova i Makedonije, a 0102, 0201, 0202 i 2204 u slučaju Makedonije).

Navedeni članci nadalje propisuju da se za proizvode obuhvaćene poglavljima 7 i 8 Kombinirane nomenklature, za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu *ad valorem* carina i specifičnih carina, ukinuće primjenjuje samo na *ad valorem* dio carine.

To u slučaju češnjaka iz tarifne oznake 0703 20 00 00 znači:

- stopa carine za treće zemlje = 9,6 % + 120 EUR / 100 kg
- preferencijalna stopa carine (SSP) = 0 % + 120 EUR / 100 kg.

3.3 Proizvodi obuhvaćeni ATM-om

Iz navedenog u dva prethodna odlomka proizlazi da je upravo za određene proizvode iz poglavlja 7 i 8 (za koje se stopa carine za treće zemlje sastoji od postotnog i količinskog dijela) ATM stopa carine niža u odnosu na onu utvrđenu SSP pa za te proizvode imamo paralelnu primjenu dvije različite preferencijalne stope carine, 0 % po ATM-u ili 0 % + xxx EUR/100 kg po SSP-u.

To se odnosi na sljedeće tarifne oznake:

Tarifna oznaka	Proizvodi za koje je SSP stopa viša od ATM stope	Period godine u kojem je SSP stopa viša od ATM stope
0702	rajčice	1.1. do 31.12.
0703 20	češnjak	1.1. do 31.12.
0707 00 05	krastavci	1.1. do 31.12.
0709 91	artičoke	1.11 do 30.6.
0709 92 90	masline, osim za ulje	1.1. do 31.12.
0709 93 10	tikvice	1.1. do 31.12.
0709 99 60	kukuruz šećerac	1.1. do 31.12.
0711 20 90	privremeno konzervirane masline	1.1. do 31.12.
0711 51	šampinjoni	1.1. do 31.12.
0712 90 19	kukuruz šećerac, suhi	1.1. do 31.12.
0714 10	manioka	1.1. do 31.12.
0714 20 90	slatki krumpir	1.1. do 31.12.
0714 30	jam	1.1. do 31.12.
0714 40	taro	1.1. do 31.12.
0714 50	jautia	1.1. do 31.12.
0714 90 20	arrowroot, salep i slični korjeni	1.1. do 31.12.

Tarifna oznaka	Proizvodi za koje je SSP stopa viša od ATM stope	Period godine u kojem je SSP stopa viša od ATM stope
0803 90 10	banane, svježe	1.1. do 31.12.
0805 10 22	pučaste naranče, svježe	1.12 do 31.5.
0805 10 24	obične žute naranče, svježe	1.12 do 31.5.
0805 10 28	ostale slatke naranče, svježe	1.12 do 31.5.
0805 21 10	satsuma mandarine	1.11. do kraja veljače
0805 21 90	ostale mandarine	1.11. do kraja veljače
0805 22	klementine	1.11. do kraja veljače
0805 29	slični hibridi agruma	1.11. do kraja veljače
0805 50 10	limun	1.1. do 31.12.
0806 10 10 90	stolno grožđe, osim sorte Emperor	21.7. do 20.11.
0808 10 80	jabuke	1.1. do 31.12.
0808 30 90	kruške	1.7. do 30.4.
0809 10	marelice	1.6. do 31.7.
0809 21	višnje	21.5. do 10.8.
0809 29	trešnje	21.5. do 10.8.
0809 30 10	nektarine	11.6. do 30.9.
0809 30 90	breskve	11.6. do 30.9.
0809 40 05	šljive	11.6. do 30.9.
0811 10 11	smrznute jagode > 13 % šećera	1.1. do 31.12.
0811 20 11	smrznute maline, kupine > 13 % šećera	1.1. do 31.12.
0811 90 11	smrznuto tropsko voće > 13 % šećera	1.1. do 31.12.
0811 90 19	ostalo smrznuto voće > 13 % šećera	1.1. do 31.12.

3.4 Zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu

Zahtjevi u pogledu stjecanja preferencijalnog podrijetla i dokaza o podrijetlu za autonomne preferencijalne aranžmane propisani su carinskim zakonodavstvom. Tako PUCZU u članku 113. propisuje da potvrda o prometu robe EUR.1 u polju 7 i izjava na računu moraju sadržavati napomenu „Autonomous trade measures” ili „Mesures commerciales autonomes”.

Dokaz o podrijetlu koji ne sadrži ovu napomenu ne može se primijeniti za potrebe ATM-a, ali je ispravan za potrebe primjene preferencijala u okviru SSP-a.

3.5 Primjena preferencijala i TARIC

U slučaju proizvoda iz poglavlje 7 i 8 navedenih u prethodnom odlomku, za koje je preferencijalna stopa carine u okviru SSP-a viša od one autonomne prema Uredbi 1215/09, u TARIC-u je prikazana samo ATM.

3.5.1 Integracija tarifnog preferencijala u TARIC-u

Na primjer, za češnjak iz tarifne oznake 0703 20 00 00 podrijetlom iz Bosne i Hercegovine:

	Vrsta mjere Davanja Uvjeti / Kvota	Važi od	Važi do	Zemlja/regija
EU	Stopa carine za treće zemlje - 103: 9,6 % + 120 EUR / 100 kg	01/01/2002		ERGA OMNES (TOUT) - 1011
EU	Tarifni preferencijal - 142: 0 %	01/02/2017	31/12/2020	Bosna i Hercegovina - BA

Da se radi o autonomnoj mjeri može se prepoznati jedino po Uredbi koja je navedena uz mjeru „Tarifni preferencijal -142“, a to je Uredba R1336/11 (radi se o izmjeni Uredbe 1215/09).

Međutim, tarifni preferencijal koji postoji temeljem SSP-a s Bosnom i Hercegovinom i za koji stopa carine prema članku 27. SSP-a iznosi 0 % + 120 EUR/100 kg nije prikazan u TARIC-u. Razlozi su tehničke prirode i vezani su uz strukturu i pravila TARIC baze podataka.

U ovom slučaju, ako dokaz o podrijetlu ne sadrži napomenu „Autonomous trade measures“ ili „Mesures commerciales autonomes“, isti nije ispravan za potrebe primjene ATM-a, ali je ispravan za primjenu preferencijala u okviru SSP-a. Slijedom toga, obračun carine od 0 HRK nije ispravan i treba obračunati preferencijal u okviru SSP-a, odnosno količinsku carinu 120 EUR/100 kg.

3.5.2 Specifičnosti vezane uz sustavu ulaznih cijena

Ako predmetna roba podliježe sustavu ulaznih cijena, stopa carine ovisi o vrijednosti robe.

Na primjer, jabuke iz 0808 10 80 90, datum uvoza 20. ožujka 2017. godine:

	Vrsta mjere Davanja Uvjeti / Kvota	Važi od	Važi do	Zemlja/regija
EU	Stopa carine za treće zemlje - 103: Uvjeti	15/02/2017	31/03/2017	ERGA OMNES (TOUT) - 1011
EU	Tarifni preferencijal - 142: 0 %	01/02/2017	31/12/2020	Bosna i Hercegovina - BA

Stopa carine za treće zemlje ima sljedeće uvjete:

V1	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 56.8 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 4.0 %
V2	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 55.7 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 1.1 EUR/100 kg
V3	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 54.5 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 2.3 EUR/100 kg
V4	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 53.4 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 3.4 EUR/100 kg
V5	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 52.3 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 4.5 EUR/100 kg
V6	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 51.1 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 5.7 EUR/100 kg
V7	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 50 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 6.8 EUR/100 kg
V8	Uvozna cijena mora biti jednaka ili veća od ulazne cijene (vidi komponente) 0 EUR/100 kg	- Primijeni iznos akcije (vidi komponente) Primjenjiva stopa: 6.4 % + 23.8 EUR/100 kg

U ovom primjeru, ako je vrijednost robe manja od 56,8 EUR/100 kg, primjenjiva stopa carine za treće zemlje uključuje postotni i količinski dio, što znači da preferencijalna stopa u okviru SSP-a iznosi 0 % + odgovarajući količinski dio. Kao i u prethodnom primjeru za češnjak, ako dokaz o podrijetlu ne sadrži napomenu „Autonomous trade measures” ili „Mesures commerciales autonomes” treba obračunati primjenjivu količinsku carinu.

Nasuprot tome, ako je vrijednost robe jednaka ili veća od 56,8 EUR/100 kg, primjenjiva stopa carine za treće zemlje iznosi 4 % pa slijedom toga preferencijalna stopa carine po SSP-u iznosi 0 % i jednaka je stopi carine po ATM-u. Samo u tom slučaju, obračun carine od 0 HRK je ispravan čak i ako dokaz o podrijetlu ne sadrži napomenu o autonomnoj trgovinskoj mjeri.

4 PODNOŠENJE, PRIHVAĆANJE I ZAVRŠAVANJE DEKLARACIJE

4.1 Obveze deklaranta u carinskom postupku

Osim obveza navedenih u Uputi br. 48/17, deklarant treba obratiti osobitu pažnju na dokaz o podrijetlu kada su u pitanju proizvodi iz točke 3.3 ovog Pojašnjenja ili proizvodi obuhvaćeni carinskim kvotama 09.1571, 09.1573, 09.1575 i 09.1577, 09.1530 i 09.1560 podrijetlom iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije ili Srbije.

Ako dokaz o podrijetlu ne sadrži propisanu napomenu koja predstavlja uvjet za primjenu potpunog izuzeća od carine temeljem ATM-a, a primjenjiva stopa carine za treće zemlje uključuje količinsku carinu, deklarant može:

- od pošiljatelja robe zatražiti ispravak dokaza o podrijetlu, ili
- zatražiti primjenu preferencijalne mjere u okviru SSP-a.

Međutim, obzirom da je u TARIC-u integrirana samo ATM, primjenu preferencijala u okviru SSP-a nije moguće provesti automatski.

4.2 Postupanje carinskog službenika

U situacijama iz ovog Pojašnjenja, u periodu kada je u TARIC-u integrirana ATM uz 0 % carine (Uredba R111336), a primjenjiva stopa carine za treće zemlje uključuje količinsku carinu, carinski službenik će provjeriti dokaz o podrijetlu te, ako isti ne sadrži propisanu napomenu, deklaraciju će privremeno završiti uz određivanje roka od 15 dana za dostavu ispravljenog dokaza o podrijetlu te pustiti robu.

Ako deklarant u zadanom roku ne dostavi ispravljeni dokaz o podrijetlu ili odmah zatraži primjenu preferencijalne stope u okviru SSP-a, carinski službenik treba u TARIC-u provjeriti kolika je primjenjiva stopa carine za treće zemlje, obračunati samo količinski dio carine i razliku PDV-a, „ručno“ korigirati obračun u polju 47 i završiti uvoznú carinsku deklaraciju.